

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Krzysztof Bolesta

DFE-WNF.050.7.2025.EK
3621854.14339566.11558877
Warszawa, 06-02-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacja Posłanki Małgorzaty Gromadzkiej w sprawie zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na utylizację azbestu na terenach wiejskich (K10INT7475)

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na zapytanie dotyczące zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na utylizację azbestu na terenach wiejskich, poniżej przedstawiam odpowiedzi na zadane pytania opracowane we współpracy z Ministrem Rozwoju i Technologii.

1. Czy ministerstwo przewiduje zwiększenie finansowania na utylizację azbestu dla samorządów?

W zakresie właściwości Ministra Rozwoju i Technologii informuję, że w ramach środków budżetowych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw gospodarki („Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”), dofinansowaniem obejmowane są następujące działania jednostek samorządu terytorialnego (lub ich związków):

a) działania edukacyjno-informacyjne, dotyczące wyrobów zawierających azbest, w tym:

- zorganizowanie spotkania, seminarium, konferencji,
- promocja działań w prasie lokalnej/regionalnej, w Internecie i w lokalnej lub regionalnej radiowej,
- opracowanie i rozprowadzenie wśród dzieci i młodzieży, mieszkańców, urzędników lub przedsiębiorców z terenu gminy, powiatu lub województwa materiałów edukacyjnych, informacyjnych;

b) wykonanie lub aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie gminy, wraz z warstwą obrysów obiektów z przypisanymi do obiektu atrybutami: numerem działki ewidencyjnej i numerem obrębu ewidencyjnego i wprowadzeniem tych danych do Bazy Azbestowej (www.bazaazbestowa.gov.pl).

W latach 2009-2024, dzięki wsparciu Ministerstwa Rozwoju i Technologii (dalej: MRiT) zrealizowano 113 projektów edukacyjno-informacyjnych skierowanych do różnych grup społecznych, a 2033 jednostki samorządu terytorialnego przeprowadziły lub zaktualizowały inwentaryzację wyrobów zawierających azbest.

W MRiT trwają prace nad projektem ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60), w związku z obowiązkiem wdrożenia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie

azbestu w miejscu pracy. W dokumencie zawarto szereg zapisów, w tym w zakresie finansowania, które powinny przyczynić się do zwiększenia tempa usuwania wyrobów zawierających azbest. Projekt ustawy jest w trakcie uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych. Trwa analiza zgłoszonych uwag oraz wprowadzanie zmian do projektu. Wejście w życie ustawy planowane jest po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia. Termin wdrożenia przepisów unijnych do polskiego porządku prawnego to 21 grudnia 2025 r.

W zakresie właściwości Ministra Klimatu i Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW), realizował w latach 2019-2024 „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” (dalej: Program). Z uwagi na fakt, że NFOŚiGW obciążony jest finansowaniem innych zadań wynikających m.in. z obowiązku wpłat na Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (w wysokości w 2025r. ok 1,4 mld zł), obecnie nie jest możliwe wznowienie realizacji tego Programu.

Ewentualna kontynuacja Programu w latach kolejnych, a co za tym idzie uruchomienie kolejnych naborów, uzależnione będzie od wysokości przychodów NFOŚiGW, które będą mogły być przeznaczone na finansowanie pro środowiskowych przedsięwzięć również na terenach wiejskich. Aktualnie, jedynym źródłem przychodów, które będą mogły posłużyć NFOŚiGW finansowaniu tych działań będą wpływy z administracyjnych kar pieniężnych wskazane w projekcie ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Poza programem realizowanym przez NFOŚiGW, poszczególne wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (dalej: wfośigw) mają w swojej ofercie wsparcie działań z zakresu usuwania i unieszkodliwiania azbestu. Mogą to być, w zależności od konkretnego wfośigw, różne formy wsparcia w postaci dotacji lub pożyczek. W większości wfośigw oferta dofinansowania na rok 2025 jest w trakcie opracowywania. Szczegółowe informacje będą dostępne na stronach internetowych wfośigw.

2. Czy istnieją dane szacunkowe ile azbestu zalega na terenie Polski?

MRiT, w ramach monitorowania „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, zapewnia utrzymanie i rozwój technologiczny systemu Baza Azbestowa (www.bazaazbestowa.gov.pl). Baza stanowi narzędzie do gromadzenia i przetwarzania informacji uzyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, które przeprowadzane są na terenie kraju. System obsługiwany jest na bieżąco przez 2471 (z 2477) urzędów gmin oraz 16 urzędów marszałkowskich. Zgodnie z danymi zawartymi w Bazie Azbestowej na terenie kraju zinwentaryzowano 8,743 mln Mg wyrobów zawierających azbest, z czego 1,928 mln Mg przekazano do unieszkodliwienia. Aktualnie nadal wykorzystywanych jest 6,814 mln Mg tego materiału (<https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/usuwanie-azbestu/zestawienie-statystyczne/stats>).

Zachęcam do korzystania ze strony www.bazaazbestowa.gov.pl - znajduje się na niej szereg informacji, które są ogólnodostępne dla wszystkich zainteresowanych tematyką bezpiecznego wycofywania z użytkowania wyrobów azbestowych, w tym:

- aktualne dane ilościowe o wyrobach zinwentaryzowanych i unieszkodliwionych,
- publikacje (poradniki, prezentacje) oraz wzory formularzy służące do okresowego wypełniania obowiązków sprawozdawczych każdego, kto wykorzystuje wyroby zawierające azbest,
- baza firm zajmujących się usuwaniem wyrobów,
- lista składowisk odpadów azbestowych,
- wykaz lokalnych i regionalnych programów usuwania azbestu,
- dane statystyczne oraz wykres aktywności gmin.

Warto również wspomnieć, że Baza Azbestowa połączona jest z portalem GeoAzbest (www.esip.bazaazbestowa.gov.pl), umożliwiającym przetwarzanie danych pochodzących z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Niektóre funkcjonalności ww. portalu dostępne są bez konieczności logowania się do systemu i opierają się na danych zawartych w Bazie Azbestowej. Portal GeoAzbest umożliwia osobom zainteresowanym m.in. wyszukanie danych o lokalizacji wyrobu, prezentację działek z wyrobami azbestowymi na mapie oraz prezentację danych o wyrobach w postaci analiz lub raportów.

Proszę o przyjęcie powyższych wyjaśnień.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Pani Rita Kameduła – Tomaszewska, Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych,
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów